

T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES

ESAS NO : 2021/351
KARAR NO : 2021/363
KARAR TR : 07/06/2021

ÖZET: Yol kusuru sebebiyle meydana gelen trafik kazasından kaynaklanan zararın tazmini istemiyle açılan davanın ADL YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : E.U.
Vekili : Av. Ç.Ö.
Davalı : Karayolları Genel Müdürlüğü
Vekili : Av. K. .

I. DAVA KONUSU OLAY

1.Elazığ İl Emniyet Müdürlüğü'nde polis memuru olarak görev yapan davacının 16/04/2019 tarihinde resmi plakalı araç ile Elazığ İl, Necmettin Erbakan Caddesinden, Fırat Üniversitesi istikametine seyir halinde iken, yoldaki su birikintisine girerek aracın kontrolden çıkması sonucu meydana gelen trafik kazası sonucunda idarenin hizmet kusuru bulunduğu undan bahisle, uğranılan zarar nedeniyle 1.000 TL maddi, 150.000 TL manevi tazminatın kaza tarihinden itibaren işletilecek yasal faizi ile birlikte ödenmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açılmıştır.

II. UYU MAZLIK MAHKEMESİNİN KARARINA İTİBAREN İZLENİLEN SÜREÇ

A. Adli Yargıda

2. Elazığ 4. Asliye Hukuk Mahkemesinin 08/02/2021 tarihli ve E.2021/8, K.2021/33 sayılı kararı ile, 16/04/2019 tarihinde meydana gelen trafik kazasında davacının yaralandığı ve davalı idarenin yapım ve bakımından sorumlu olduğu karayolunda gerekli önlemlerin alınmadığı ileri sürülerek, davalı idareden hizmet kusuru nedeniyle tazminat isteminde bulunulduğu undan, davanın idari yargı yerinde açılması gerektiği gerekçesiyle, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 114/1-b ve 115/2. maddeleri gereğince dava artırılarak usulden reddine karar verilmiş ve karar kesinleşmiştir.

3. Davacı vekili bu kez aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

4. Elazığ 1. İdare Mahkemesinin 15/04/2021 tarihli ve E.2021/926 sayılı kararı ile, davanın 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kurulu ve 19. maddesi hakkında Kanun'un 15. ve 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosyasının dosyadan

Uyu mazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosyanın incelenmesinin Uyu mazlık Mahkemesince bu konuda karar verilinceye kadar ertelenmesine karar verilmi tir.

III. LG L HUKUK

A. Mevzuat

5. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 1. maddesinde, Kanun'un amacının karayollarında can ve mal güvenli i yönünden trafik düzenini sa layacak ve trafik güvenli ini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemek oldu u; "Kapsam" ba lıklı 2. maddesinde, bu Kanun'un trafikle ilgili kuralları, artları, hak ve yükümlülükleri bunların uygulamasını ve denetlenmesini ilgili kurulu ları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalı ma usulleri ile di er hükümleri kapsadı ı ve bu Kanun'un karayollarında uygulanaca ı belirtilmi tir.

6. Aynı Kanun'un "Devlete ve Kamu Kurulu larına Ait Araçlar" ba lıklı 106. maddesi öyledir:

"(De i ik: 25/6/1988 - KHK - 330/7 md.; Aynen kabul: 31/10/1990 - 3672/6 md.)

Genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelere, il özel idarelerine ve belediyelere, kamu iktisadi te ebbüslerine ve kamu kurulu larına ait motorlu araçların sebep oldukları zararlardan dolayı, bu Kanunun i letenin hukuki sorumlulu una ili kin hükümleri uygulanır. Bu kurulu lar, 85 inci maddenin birinci fıkrasına göre olan sorumluluklarının kar ılanmasını sa lamak üzere 101 inci maddedeki artları haiz milli sigorta irketlerine mali sorumluluk sigortası yaptırmakla yükümlüdürler."

7. Aynı Kanun'un, 19/01/2011 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlü e giren 6099 sayılı Kanun'un 14. maddesiyle de i ik 110. maddesi öyledir:

" leteni veya sahibi Devlet ve di er kamu kurulu ları olan araçların sebebiyet verdi i zararlara ili kin olanları dâhil, bu Kanundan do an sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır.

Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumlulu a ili kin davalar, sigortacının merkez veya ubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulundu u yer mahkemelerinden birinde açılabilce i gibi kazanın vuku buldu u yer mahkemesinde de açılabilir."

8. Aynı Kanun'un Geçici 21. maddesi öyledir:

"Bu Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının göreve ili kin hükmü, yürürlü e girdi i tarihten önce idari yargıda ve Askeri Yüksek dare Mahkemesinde açılmı bulunan davalara uygulanmaz."

B. Yargı Kararları

9. 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinin birinci fıkrasının iptali istemiyle Bursa 3.Asliye Hukuk Mahkemesi ve Batman 2.Asliye Hukuk Mahkemesince yapılan itiraz ba vuruları üzerine konuyu inceleyen Anayasa Mahkemesi, u gerekçesi ile anılan kuralı Anayasaya aykırı görmemi ve iptal istemini oy birli iyle reddetmi tir:

"... Anayasa Mahkemesi'nin daha önceki kimi kararlarında da belirtildi i üzere, tarihsel geli ime paralel olarak Anayasa'da adli ve idari yargı ayırımına gidilmi ve idari uyu mazlıkların çözümünde idare ve vergi mahkemeleriyle Danı tay yetkili kılınmı tir. Bu

nedenle, genel olarak idare hukuku alanına giren konularda idari yargı, özel hukuk alanına giren konularda adli yargı görevli olacaktır. Bu durumda, idari yargının görev alanına giren bir uyu mazlı in çözümünde adli yargının görevlendirilmesi konusunda kanun koyucunun mutlak bir takdir yetkisinin bulundu unu söylemek olanaklı de ildir. Ancak, idari yargının denetimine ba lı olması gereken idari bir uyu mazlı in çözümü, haklı neden ve kamu yararının bulunması halinde kanun koyucu tarafından adli yargıya bırakılabilir. tiraz konusu kural, trafik kazasında zarar görenin asker ki i ya da memur olmasına, aracın askeri hizmete ili kin olmasına veya olayın hemzemin geçitte meydana gelmesi durumlarına göre farklı yargı kollarında görülmekte olan 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülece ini öngörmektedir. tiraz konusu düzenlemenin gerekçesinde de ifade edildi i gibi, askeri idari yargı, idari yargı veya adli yargı kolları arasında uygulamada var olan yargı yolu belirsizli i giderilerek söz konusu davalarla ilgili olarak yeknesak bir usul belirlenmektedir. Aynı tür davaların aynı yargı yolunda çözümlenmesi sa lanarak davaların görülmesi ve çözümlenmesinin hızlandırıldı ı, bu suretle kısa sürede sonuç alınmasının olanaklı kılındı ı ve bunun söz konusu davaların adli yargıda görülece i yolunda getirilen düzenlemenin kamu yararına yönelik oldu u anla ılmaktadır. Öte yandan, 2918 sayılı Kanun'da tanımlanan Karayolu eridi üzerindeki araç trafi inden kaynaklanan sorumlulukların, özel hukuk alanına girdi i konusunda bir tartı ma bulunmamaktadır. dare tarafından kamu gücünden kaynaklanan bir yetkinin kullanılması söz konusu olmadı ı gibi, aynı karayolu üzerinde aynı seyir çizgisinde hareket eden, bu nedenle aynı tür risk üreten araçlar arasında özel-kamu ayırımı yapılmasını gerektiren bir neden de yoktur. Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kural Anayasa'nın 2.,125. ve 155. maddelerine aykırı de ildir. tirazın reddi gerekir..." (Any. Mah.nin 26.12.2013 tarih ve E.2013/68, K.2013/165 sayılı kararı; R.G. 27.3.2014, Sayı: 28954, s.136-147.)

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. İlk nceleme

10. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın ba kanlı ında, Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 07/06/2021 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, dare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre ba vuruda bulunulmu oldu u, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyu mazlık Mahkemesine gönderildi i ve usule ili kin herhangi bir noksanlık bulunmadı ı anla ıldı ından görev uyu mazlı ının esasının incelenmesine oy birli i ile karar verildi.

B. Esasın nelenmesi

11. Raportör-Hakim Gül en AKAR PEHL VAN'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTÇ ile Danı tay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gere i görü ülüp dü ünüldü:

12. Dava, yol kusuru nedeniyle meydana gelen trafik kazasından kaynaklanan zararın tazmin edilmesi istemiyle açılmı tır.

13. Anayasa Mahkemesinin yukarıda gerekçesine yer verilen kararı, kanun koyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebilece ine, dolayısıyla 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinin birinci fıkrası ile öngörülen, bu Kanun'dan do an tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülmesi düzenlemesinin Anayasa'ya aykırı

bulunmadı na dair olup, esas itibariyle görev konusunda verilmi bir karardır ve Anayasa'nın 158. maddesi uyarınca, ba ta Uyuşmazlık Mahkemesi olmak üzere di er yargı organları bakımından da uyulması zorunlu bir karar mesabesinde dir.

14. Bu durumda, 2918 sayılı Kanun'un 19/01/2011 tarihinde yürürlü e giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesinin iaret edilen kararı gözetildi inde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenli i yönünden trafik düzeninin sa lanarak trafik güvenli ini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadı ı ve Kanun'un, trafikle ilgili kuralları, artları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kurulu ları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile, çalı ma usullerini kapsadı ı, dolayısıyla olu an trafik kazası nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli oldu u; meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerekti i sonucuna varılmı tır.

15. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; Elazı 1. dare Mahkemesinin ba vurusunun kabulü ile Elazı 4. Asliye Hukuk Mahkemesinin 08/02/2021 tarihli ve E.2021/8, K.2021/33 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmi tir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGININ GÖREVL OLDU UNA,

B. Elazı 1. dare Mahkemesinin BA VURUSUNUN KABULÜ ile Elazı 4. Asliye Hukuk Mahkemesinin 08/02/2021 tarihli ve E.2021/8, K.2021/33 sayılı GÖREVS ZL K KARARININ KALDIRILMASINA,

07/06/2021 tarihinde Üye Ahmet ARSLAN'ın KAR I OYU ve OY ÇOKLU U LE KES N OLARAK karar verildi.

Ba kan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
ükürü
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Birof
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN

KARAR

darenin kendi kurulu kanununda belirlenen ve 2918 sayılı Kanun'da tekrarlanan görevlerinden, yani; yol yapım, bakım, işletme, trafik güvenliği inisiyatifleri şeklinde yürütülen kamu hizmetlerinden kaynaklanan hukuki sorumluluğunun idare hukuku ilke ve kurallarına göre belirlenmesi; uyuşmazlığın, özel hukuktaki araç işletmenin hukuki sorumluluğundan değil, davalı idare tarafından görevlerinin tam ve eksiksiz yerine getirilmediği, dolayısıyla yürütülen hizmetlerin kusurlu işletildiği, meydana gelen zararda hizmet kusuru bulunduğu iddiasından kaynaklanması karışık uyuşmazlığın çözümünün idari yargının görevinde bulunduğu sonucuna ulaşılmadan, uyuşmazlığın çözümünde adli yargıyı görevli kabul eden çoğunluğun kararına katılmıyorum.

Üye
Ahmet ARSLAN